

INSCHRYVINGSPRYS.

Voorop betaalbaar van vier tot vier maanden.

Voor de stad. fr. 4-30

Voor den buiten. 4-75

Voor 't vreemde. 2-25

Per maand voor de stad alleen. 58

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN.

De bekendmakingen betalen 20 centiemen den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de notarissen, ambtenaren, enz. Prys van een Numm. 10 Cmo.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekendmakingen en alle hoegenaemde artikels ten langsten Donderdag noon, vrachtyr toe te zenden: Gent, Hoogpoort, n° 27.

Men kan zich abonneren op bovengemeld adres, by den drukker dezer en op alle postbureelen.

Izerenwegen. Uren van Vertrek.

De Konvoijen met een * geteekend, zyn Exprestreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen. . . 5-00 8-55**

Brussel, langs Denderleeuw. 7-00 11-45 2-20 5-00 7-40

Mechelen, Antwerpen. 5-00 8-55** 11-45 2-20 5-7-40** Mechel.

Lier. 5-00 2-20

Dendermonde. 5-00 7-00 8-55** 11-45 2-20 5-00

Aelst. 7-00 11-45 2-20 5-00 7-40

Lokeren. 5-00 7-00 11-45 5-00

Nin., Geerardsh., Less., Aeth. 7-00 4-25 langs Doornik, 5-00

Brugge, Oostende. 6-45 9-45 4-50 4-55* 6-55

Kortr., Moskr., Doorn., Ryss. 6-00 9-20 4-25 4-40 7-40

Douai, Atrecht, Amiens Parys 6-00 9-20* 4-25* 4-40

Kales. 6-00* 9-20 7-10**

Bergen, Quievrain. 7-00 4-25 langs Doornik, 5-00

Manage, Charleroi, Namen. 7-00 4-25 langs Doornik, 5-00

Leuven, Thien., Luik, Verv. 5-00 8-55* 11-45 2-20 5-7-40**

Landen. 5-00 8-55* 11-45 2-20

Keulen, Aken. 8-55* 11-45 Aken 7-40

Glab., Duss., Cref. Ruhrort. 8-55*

AUDENAERDE.

Van Gent naer Audenaerde. 9-25 2-25 7-45

Van Audenaerde naer Gent. 7-20 12-45 6-00

LAND VAN WAES.

Van Gent naer Antwerpen. 6-20 9-00* 10-20 2-50* 5-80

Van Antwerpen naer Gent. 6-50 8-50* 10-50 2-50* 6-00

GENT, ZATERDAG 22 DECEMBER 1860.

STAETKUNDIG OVERZICHT.

Frans II is opgevouwen. De keizerlyken arend, achter hem een oogenblik te hebben laten hoopen, heeft thans in overeenkomst met de Luipaerd besloten, dat het klein-zootje van Hugu Capet genoegzaam zyn eer had gekaveld, en dat hy derhalve uit een doel van menschheid... «Cayenne? Lambessa? Ierland?» maar zoo gauw mogelyk de vlieger zou opsteken. Indien de jonge vorst van gister, er iet zou weten tusschen te brengen en zich wegens zynen keizerlyken beschermmer ondankbaer toonde, zouden zy uit een doel van menschheid alweer, aen Victor-Emmanuel, last geven, eenige duizende bomben in Gaëte te werpen, ten einde Frans II, te herinneren, hoe dat hy zich, als goed kristenen, jegens zyn evenbeeld moet gedragen.

O! tyden! o! zeden! Men pleegd gruwelen! men slagtoffert de kinderen van het volk, lyk wilde dieren! Al, waer het oog zich henen went, men ziet niets als moorderyen! De aerde is dronken van het onnoozel bloed, voor de eersucht gestort van groote overweldigers! en men durft de menschheid inroepen! welk eene Satyre!

De keizer Louis heeft alweer van zyne gevoelens voor den Paus, een blyk te meer gegeven. Over eenige dagen, onthond hy de komiteiten, die zich hadden ingerigt tot het inzamelen van den penning van St. Pieter. Heden laet hy alweer toe dat men de kluiten der kristenen uit den zak hale, om den heiligen vader een weinig zynen doodstryd te verlengen, en om te doen gelooven, hoe natuerlyk en hoe regtzinnig hy, Pius, met zyne beurs wilt verhelpen, achter hem entroofd te hebben, laet hy madame de keizerinne een almoesken van 100 duizend francs in de schael steken. En wy goberen dat. 'T is aerdig. Als wy Bosco of Philip of Courtois, een handgreep, een toer zien maken, wy staen te kyken en wy zeggen: maer ten duivel! «hoe doet hy dat?» Wy zien de passe passen van sloekop, die nog iet of wat slimmer zyn, en als zy gedaen zyn, wy gaen henen, zonder ons zelfs te zeggen: «maer hoe kan hy dat gedaen krygen?»

Toen Garibaldi in sicilien ontscheeptte, de koning van Piemont en mynhee. Cavour, deden gelyk Pontius Pilatus, zy sloegen zich op de borst, waschttten zich de handen, en zoo stond Giuseppe het manneken voor 't kanneken. Minister en konink protesteerden van hunne onwetendheid, en zeiden: dat zy er zoo onnoozel in waren als de Stad Gent, — dat was ten minsten onnoozel in den vollen zin van 't woord, — Later nogthans, het gevaer voorby zynde, ging Victor-Emmanuel, 't gene Garibaldi verward had, in order brengen; maer Sicilien was niet genoeg hy nam er Napels by. — Ging het slecht, Garibaldi was zyn hoofd kwyt, en de koning en Cavour kwamen er wit uit lyk sneeuw!

Nu er zyn op den Donauw, eenigesardeensche schepen aengeslegen, geladen met voorraad van oorlog, wapenen, enz., en zelf eenige gegroefde kanonnen. Deze zending was door Garibaldi, gedaen aen de colonel Turr.

De Piemont en zynen Cornac Cavour hebben alweer geprotesteerd, zy weten van niets! Het is Garibaldi! welja, die man zendt zoo maer effen geheele vaertuigen met oorlogs machienen en de koning Victor en Cavour, die verzekerd zyn, dat de held van Sicilien, ter nauwernood genoeg heeft om mee te leven, vraegen niet waer die kerel er aengeraekt. Het is al wel, als zy er niets van weten allons!

Nog eenige tyd verder, en de oorlog zal zyn laetste woord gezegd hebben. Men zal het volk niet meer met bloed en zwaerd, annexeren, men zal het verkoopen en leveren op facturen gelyk eene bael kofy, of eene lading cocosnoten. Men is bezig met eene proef te doen op Venetie, en als Oostenryk zich niet al te steeg houdt, zullen de Venetianen geleverd en betaeld worden.

In Noord Amerika, dryft men dien handel, in detail; in Europa, en gros! — Wy zyn ver voor uit, zilte?

Militiewet.

Een der aanstootelykste overblyfsels des eersten keizerryks, van ontheiliger gedachtenis, is dat onmenschelyk dwangbevel, ongerymd genoeg, eene: *Wet* genoemd op de militie. De banvloek des algemeenen volks, heeft in zyne verontwaardiging, die rampzalige wet met den naem van bloedimpost bestempeld, en tot in het nageslacht zal onze eeuw die krachtadige vervloeking met zich slepen!...

Van den eenen kant van het laud tot den anderen, in de schamelige wooning van den werkmans, lyk in de hut op het veld, by al wat burger en mensch is, by al wie denkt en gevoelt, is die wet, die sprekende getuige, van een onzedelyk regiem, veroordeeld! De schreeuw die zich by middel van een algemeen petitionnement tegen dit gedrogtelyk misbruik, eener tydvak van schande voor het menschedom, in de volkskamer liet hooren, heeft onze bestuurders al den twyfel ontnomen op den staet harer populariteit. Die schreeuw! — Eer aen Belgiesch zoonen! — telde zeventig duizend stemmen! Zeventig duizend mannen! hebben de stem verheft tegen eene onnatuerlyke wet, waarvan de middel eeuwen zouden gebloed hebben!

En nogtans die bloedwet bestaet nog by ons, even gelyk in de schoonste dagen van het fransch tiraniek beheer! Wat zeggen wy? Niet alleen wordt die Godtergende wet in het vrye Belgie! krachtadig behouden en uitgevoerd, onze volksvertegenwoordigers! — volks? wie? — hebben het zelfs goed gevonden, misschien onverbeterlyk, het juk er van te verzwaren!

Na den val van den Sater, die Europa met stroomen bloeds heeft overgoten, — om lafhartig en in tranen lyk eene zwakke vrouw te eindigen — Belgie heeft onder het bestuur van Willem I^{ste}, 't is waer, dit stelsel blyven volherden; doch hoe groot is het verschil der toepassing van toen en van heden?

Onder de tiraen Willem I, — het zyn onze liberale volksvertegenwoordigers die het zeggen, en dat nog te Bruesel in vol parlement, terwy! dat de eerste minister liedjens maekt over de verbroedering van noord en zuid Nederland — Willem I^{ste} had den dienstyd bepaeld op vyf jaren, van welke termyn men slechts twintig maanden onder

de wapenen doorbragt. Heden dat de Belgen der slaefscheketen van Oranjen zich hebben losgerukt, en dat zy thans — Arme leuring waerachtig! — in eene vrye lucht ademen, heeft de volkskamer, ministers en koning, goed gevonden de vyf door twee te vermenigvuldigen.

Wy hebben dus tien jaren knechtschap in de plaets? Tien jaer verlooening van zich zelve; zoodan! vooruitgang in alles: verfyning en volmaking in de werktuigen van vernieling, van yerdelging en dood, langs de eene zyde, verlenging van tyd om er zich van te bedienen langs de andere!

Heden dan, zien wy alweer, naast de plaatschriften van eene drama de aankondiging van het bloedige treurspel: *INSCHRYVING VOOR DE NATIONALE MILITIE*.

Dit tafereel, welk alle jaren de stoornis in duizende werkmans wooningen voort brengt, is eenen kanker, in de mindere standen.

Moeders, laet uwe tranen vloeijen! geeft licht aen uw hart, rampzalige! Weldra zal men uw kind van uwe zyde wegrukken. De staet maekt er zich meester van; de staet dwingt hem ondanks het heilige regt dat den mensch van God geerfd heeft: *de vryheid*, het knechtschap te aenvaerden. Weent uwe oogen uit moeders! Want wie weet of gy uw kind nog wederziet? Het is uw zoon! 't is waer, maer hy moet voort! 't is de steun der arme weduwe! doch hy moet voort! Hoort gy! De trommel slaet! Eene logen zegt, dat hy het vierde deel, de schoonste tyd zyns levens! slaef moet wezen en daer om moet hy voort! de vryheid in Belgie! wil het zoo!

Maer hy die bezit? «Zult gy zeggen» arme werkvrouw. Heeft het kind van den ryken geene moeder die het bemint! Dit kind is getroeteld en gekoesterd: Geene grillen, geene kinderachtige eigenzinnigheden die onvoldaan blyven; geen schreeuw die niet gehoord wordt; geen vruchteloze wenschen, geen onnoozele begeerten! Ah! de moeder kan haer zootje niet ontevreden zien of hen hart doet haer zeer, zoo teeder is zy! Later wordt het kind onderwezen, in alles wat het weten moet om het geen hy bezit te bewaren. Intusschen komt de bloedwet op de deur kloppen, men werpt haer een handvol goud in de wuil, en de zoon blyft alweer te huis in hun midden! Ah! wat zou zy lyden moest men haer, heur kind ontrukken.

Hylas! de zoon van den werkmans heeft ook eene moeder, en in heur hart is er ook zoo veel liefde! Zoo veel gevoel! O! zy mint hem ook, het is zeker! Hier nogtans zyn het geene grillen, geen eigenzinnigheden, geen overbodige wenschen? Neen! hier is het de schreeuw van den honger! en die schreeuw, zoo ontroerend, zoo pynelyk! die schreeuw! is niet voldaan! De hulpmiddelen zyn ontoereikend en van zynen dryjarigen ouderdom zal de vader het kind des morgends vroeg uit zynen slaep opnemen, en het mede tot 'het werkhuis dragen: De kleine moet zyn stuksken zwart brood winnen? ?

De jaren vliegen heen! Tusschen den slaep en den arbeid, geene verpoozing. De zoon weet niets anders dan van arbeiden, hy heeft niets aengeleerd! hy kan bedorven zyn 't is al, — de schrabzucht der nyveraers, laet hem hier toe aen geene middelen ontbreken. Verder kan hy zich niets uitleggen! Wat is een mensch. Hy weet het niet. Hy zal bukken onder het zweerd en de logen, en gaet met den stroom mede, om dat het zoo is: denkt hy of het zoo moet zyn? Neen.

Dan komt de bloedwet haer offer eischen; de zoon des

werkmans moet mede. Maer, waarom ik? en ginds die ryken, waarom hy niet? Neen dat vraegt hy zich niet. De wet heeft gesproken! Ouders! familie! niets is geheiligd! hy moet voort om tien jaren van zyn leven aan eene slavelijke konditie te geven; aan eene lydzyne gehoorzaamheid, die de buigzame stof verheerlykt en de ziel vernederd; en, dit alleen om onderwezen te worden in eene kunst van gruwel onwaardig zelfs der barbaren. Men zal hem eenen gelyken pas leeren houden, en beweegloos leeren in de gelederen staan; hem uitsluitelyk tot eene machien herschappen; terwyl die genen welke met een gouden hand, de gestrengheid der militie wet van zich afkeeren te huis, konnen volherden in het aanleeren der middelen, om tegen die onwetende massa volkskinderen, de bedrogstelselen der hedendaegsche maetschappy, regt te houden en aldus, al die onregtveertigheden, al die misbruiken, al die maertelingen en ontroofingen waer onder wy neerbuigen, altyd durend te maken.

Werklieden! laten wy van het regt van petieonnement, door de grondwet gewaarborgd gebrnik maken? Laten wy nogmaels in de kamers die schreeuw van zeventig duizend handteekens vernieuwen, om de afschaffing van eene wet te vragen, die met onze zeden niet meer bestand is. Dat mannen en vrouwen! dat al wie in de borst een sprankel van menscheit gevoelt vonken! Dat al de genen die door den bloedimpost lyden of geleden hebben, zedelyk samenspannen, ja dat België! geen voet gronds hebben, al waer zich niet eene stem, tegen die afschuwelyke wet doet hooren. Dat walen en vlamingen als broederen zich elkander de hand reiken en een half miljoen handteekenen, zullen onze gemagtigde doen zien, dat nooit eene klacht uit de natie gekomen, zoo regtvaardig is geweest als deze, die het verdwynen, van dien volksgeesels, zoo krachtig weet af te eischen.

De Zondagrust.

Wy vragen enkel of het menscheit of het redelyk is, den werkman na zes dagen arbeid, van 13 a 14 uren, den eenigen dag van rust af te nemen, waer over hy beschikken kan, om een weinig aan zich zelven te denken, en niet de zyne aan het vuur van den haard eenige verpoozing aan de vermoeienis van een onafgebroken werk te vinden? En daer tegen over, vragen wy, of het betamelijk is, geoorlofd, vervelend, dat de mannen, vrouwen en kinderen, geheele huishoudens, tot 10, 11, 12 uren, des zondags 's morgens aan het kuisschen van hunne werktuigen over brengen, en aldus eenen nuttigen tyd ontstolen worden, zoo noodig tot het verzorgen van allerhaude kleine familie zaken, zoo wel in het stoffelyk als in het zedelyk leven? Als die eenvoudige vraag gegrond is op de rede, en dat het misbruik welke wy aenhalen, uitputtend; en vernederend is, waarom zou het niet kunnen gewygd worden. Moet niet dat wezentlyk met den hedendaegschen toestand niet kan geoorlofd worden blyven bestaan om dat, men in de Grondwet zegt: dat «niemand kan gedwongen worden de Zondagrust waer te nemen?» Zou de Grondwet miskend zyn indien men tegen de schraatzucht een beredende maatregel name? Is die bepaling in de

constitutie, niet eene voorzorg tegen de schending der individuele vryheid? Wat beteekent die bepaling voor de werkman? Is hy vry? Hoe is hy vry? Men kan niemand dwingen de rust waer te nemen of niet waer te nemen; maer hoe zal men de overtuiging verkrygen dat, een werkman gedwongen of niet gedwongen wordt van des zondags geheel zynen morgendaen het kuisschen zynen machienen door te brengen? Wanneer de meester, tegen de uitdrukking van de letter, middelen gebruikt die er mee omspelen, ligt het niet in den geest der wetten, van zulke middelen van de hand te wyzen, en alleen het feit in te zien die het beginsel aantast? Is de eenvoudige wil des werkman, van die rustdag waer- of niet waer te nemen, niet dat gene, welke in hem die vryheid daer stelt? En als hy door het een of het andere middel, ondanks zynen wil gehouden is die rustdag waer- of niet waer te nemen, kan men zeggen dat die individuele vryheid, in de Grondwet geschreven, niet miskent is? Kan men zeggen dat het dien werkman vry is geweest, te werken of te rusten? En om het, met de Grondwet eens te blyven, zou men niet moeten overtuigd zyn dat er, aan die vrye wil, uit een stoffelyk beginsel, den verfoeylyksten dwang is opgelegd? Indien het toegelaten is door welkdanige middelen, de persoonlyke vryheid te ketenen, is het mogelyk aen te nemen dat de vryheid in feit bestaat? En als de Grondwet niet gemagtigd is de feitelijke vryheid te waarborgen, tegen de dwangmiddelen, der haatzucht, dan bestaat de vryheid slechts met het woord! dus, geene vryheid! dan voor die genen, die de vryheid schenden.

Men zegt dat het de werkman vry staet, de rustdag waer te nemen, mits hy niet gedwongen is by den meester te blyven, die hem de zondagrust weigert. Men gevoelt op het oogenblik dat een dergelyke tegenwerping, niet ernstig kan worden opgenomen. De toestand van den werker tegen over de meester, is genoeg gekend, om te kunnen veronderstellen, dat het aen genen, mogelyk is, van naer eigen zin vryelyk te mogen handelen. Indien de eigen wil tot het genieten der zondagrust voldoende ware, en dat men het zoo maer effen te doen had, zeker het ware niet moeilijck om zyne vrye begeerte hier in, te doen eerbiedigen; maer eens het werk verlaten waer moet hy naer toe? Zal hy dan vry zyn van te waekten tot dat hy ergens binnen kan, alwaer men hem de dwang van het zondagwerk niet meer zal opleggen? Wel dan zal hy drie mael van honger gestorven zyn. En zyne vrouw? en zyne kinderen? of zyn oude moeder? of zyn ouden vader? wat moet er van hen geworden!

De werkman is dus wel verplicht de voorwaarden, te aenveerden en mee of tegen dank er zich aen te gedragen. Zynen wil is niet, van zondags te werken; als hy dan moet werken, hy werkt uit dwang; zoodan, mits men hem geen dwang mag aendoen, de hand die zich tegen zynen wil verzet is dus de schender zynen persoonlyke vryheid. Is de grondwet op dien voet niet verloochend? en als men in feit de vryheid wilt zou men tegen die bedokkene dwangmiddelen niet moet handelen?

In eenige fabrieken gaet het zondagwerken nog ronduit voort, voor mannen en vrouwen te samen, van des morgens vroeg tot 11, en menigkeer tot 12 uren. In sommige kleine

glasfabriekskens is er geen uer en duert het werk tot in den achtermiddag, zelfs op pyne van hoet, voor die genen die wat vroeger gedaen hebben, — want het is niet moeilijck van motiven te zoeken — wilt men nu de vryen wil dier werkslaven raedplegen, het antwoord zal niet moeilijck wezen, om voorop te zeggen?

Wy kennen fabriekanten — en wy zullen die noemen als 't noodig is, 't is te zeggen als het misbruik blyft voortduren — fabriekanten die des zaterdags avonds een gedeelte der week betalen en des zondags achter het kuisschen het overige geven: dus een boetgeld dat vooraf wordt ingehouden, tegen het geval dat de werkman niet kwame.

Wat schiet er ons dan over om dit zondagwerk tegen dank niet te moeten verrigten. De wet, volgens het gezegde, kan er niets aen doen. De fabriekanten, — al hoe wel men geloofd dat het mannen van harte zyn en daerby dan nog verstand hebben? — van de fabriekanten moet men niets verwachten; en samenspannen! de wetten? het banksken? het kot? Wat moet er dan gedaen worden? Het misbruik bestaat; men ziet, men gevoelt het! het overweegt, het pynigt, voor de ziel lyk voor voor het lichaem! welke is dan de geneesmiddel tegen het kwaad? — Er is geen! — Ja er is een: het volk en de rede te samen!

De raed der Werkregters.

Is er overgansch den aerdbol een land! eene stad! alwaer de werkman, meer getergd, vernederd en verhindeerd wordt dan in Gent? Al waer dat men meer met deszelfs belangen omspeelt en meer deszelfs rampzaligen toestand, tegen over den meester langs den eenen kant, het regt langs den anderen, doet gevoelen. De walg komt ons in de keel, wanneer wy zien, wat van ongehoord despotismus men hier, in dit oude Gent, tegen de klauwaerts van het werk, van wege de Leliaerts van het kapitaal, inspant. De handelwyze van sommige meesters is vraelcroepend, en men laet hen begaen. En nergens kan de werkman zich beklagen, dan by de zynen! Zyne stem bezwykt voor het paladium, alwaer men zynen regten zou dienen te doen gelden. De bezitter alleen mag hoog spreken, zich boven de wet stellen, alle menscheit met den voet treden, de overeenkomsten verbreken; beschuldigen, vonnissen; den werkman na ryden aanklagen; hem den arbeid beletten, en geheel zyn huishouden den betelzak op den rug geven. Hy, de ongelukkige, vermager niets tegen! Geen hulp van niemand; geen enkel gevoelig hart dat zich voor hem opent; hy is de vervloekte, de paria der negentiende eeuw! zyn voedsel, zyne rust, zyne voorzorg voor vrouw en kinderen, het wordt hem al benyd en bestreden! Hy wordt uitgedaagd door laster en beledigingen door geweldpleging, en hy moet het verkroppen! want de Meesters zyn meester, zy gebieden, en den eenigen toevlugt voor den werker open, om hem regt te doen wervaren, is ingenoemd men door mannen die men werkregters noemt, en voor het oog van een ieder, in den klaren dag met het regt van den werker den spot dryven en zich langs den kant der bezitters stellen. Wy gaen het alweer bewyzen.

Deze week kwam een jongeling, zich voor den raed der werkregters aanklagen, over eene boet van 25 francs welke des wankelen, en evenwel was het, het sterkste van de geheele karavaan. In stomme vertwyfeling ging men nu verder. Wanneer ik iemand van het gezelschap aenmoedigde, om schieliker voort te gaen, zag hy my sterk aen, en wees met den wysvinger op zynen mond, om den grooten dorst te kennen te geven, waardoor hy gekweld werd.

Wanneer ik de officieren die de reize bestuurden, hunne onachtzaamheid, welke dit gebrek aan water veroorzaekt had, verweet, verontschuldigten zy zich door de muiterij der Quadries, en zy voegden er bovendien nog by: Lyden wy niet zoowel als de anderen? Ons noodlot was des te verschrikkeliker, daer elk van ons de onmogelykheid gevoelde, om den dorst te verdragen tot aen de plaats waer men water zou aantreffen. Eindelyk tegen vier ure des avonds kwam de beurt ook aen my, en ik viel van dorst en vermoeienis neder.

Zonder bewustzyn op de aerde uitgestrekt zynde, in het midden der woestyn, alleen achter gelaten met vier of vyf man, waarvan er een, tegelyk met my, nedergezonden was, en de overigen zich zonder middelen bevonden om my by te staen, dewyl zy niet wisten, waer zy water zouden vinden, en al hadden zy het geweten, geene krachten genoeg bezaten, om het te halen. Ik zoude niet dezen op die plaats myn leven geëindigd hebben, had de Voorzienigheid ons niet door een wonder gered.

Een half uer (zoo als men my naderhand verhaalde) was reeds verlopen, nadat ik bewusteloos op den grond nedergezonden was, toen men op eenigen afstand eene aenzienslyke karavaan van meer dan twee duizend zielen zag aankomen. Zy stond onder het bevel van eenen marabout of heilige, Cidi-Alarbi geheeten, die door den sultan naer Tremse gezonden was. Toen hy ons in dezen ellendigen toestand vond, liet hy eenige zakken met water over ons uitstorten.

(Wordt voorgezet.)

REIZE DOOR

DE AFRIKAENSCH E ZANDWOESTYN.

De volgende beschryving eener bedevaert door de woestynen, heeft Ali-Bei in zyne reizen van Marocco, Tripoli, enz., medege-deeld. Zy bevat een tafereel, dat met de sterkste kleuren de gevaren en het lyden schetst, welke men by deze onderneming ontmoet.

Wy zetteden, zoo verhaelt onze berigtgever, onze reis met groote snelheid voort, uit vrees van door de vierhonderd Arabieren overvallen te worden, die wy wenschten te ontgaen.

Om deze reden kozen wy ook niet den gewoonen weg, maer trokken midden door de woestyn, waer zy door de steenachtige streken over kleine hoogten moesten trekken. Deze streek is geheel zonder water. Geen boom ziet men er; geene overhangende rots, welke bescherming of schaduw aenbiedt. Eene geheel heldere en blauwe lucht; eene brandende zon, welke hare stralen loodregt op onze hoofden deed vallen, een byna witte grond, die voor het grootste gedeelte hol als een brandglas is en van tyd tot tyd rukwinden ontvangt, gloeiend heet als vuur: dit is de ware schets van de streek, door welke wy heen trokken.

Elk mensch, welken men in deze woestyn aantreft, wordt als vyand beschouwd.

Wy ontdekten tegen den middag eenen gewapenden ruiter, die op eenigen afstand van ons stil hield, myne dertien beduinen vereenigden zich: zoodra zy hem in het oog kregen; vloegen zy pylsnel naer hem toe, om hem in te halen en hieven een luid geschreeuw aen, hetwelk zy door den uitroep afwisselden: «Wat zoekt gy hier, myn broeder? Waer denkt gy aen, myn zoon?» en gedurende dezen uitroep hielden zy stil en zweiden hunne karabynen over hun hoofd. De ontdekte Beduin maakte gebruik van zynen afstand en vlugte in de bergen, zoodat het onmo-

gelyk was hem te vervolgen. Wy ontmoetten hem niet een' meer.

Wy hadden nu sedert den vorigen dag geeten noch gedronken, en onze peerden en andere lastdieren waren insgelyks zonder voedsel gebleven, hoewel wy, sedert des avonds ten 9 ure snel voortgegaen waren, des middags hadden wy geen drop water meer, en de menschen, zoowel als het arme vee, waren geheel uitgeput.

De muilieren stortten elk oogenblik neder en verlangden hulp om opgerigt en van hunnen last ontslagen te worden, tot dat zy weder op de been kwamen. Deze vreeselyke inspanning putte de weinige krachten uit, welke ons nog overbleven.

Ten twee ure des voormiddags stortte een man van groote vermoeienis en dorst neder, en lag styf en zonder beweging als dood op den grond. Ik hield met eenige myner lieden stil, om hem by testuen, de weinige vochtigheid, welke zich nog in eene der ledige waterzakken bevond, werd over hem uitgewrongen, en enige droppen water in den mond van den armen man gegoten, doch zonder de minste uitwerking.

Nu voelde ik, dat my zelven de krachten ook begonnen te begeven, en daer ik zeer zwak werd, besloot ik, my te paerd te zetten en liet den armen makker liggen.

Van dit oogenblik af zonk van tyd tot tyd een van myne karavaan, de een na den anderen, ter aerde en er was geene mogelykheid voorhanden, om hun bystand te veeleenen, zy werden aen hunnen treurigen toestand overgelaten, dewyl elk slechts aen zyne eigene redding daecht. Vele muilieren werden met hunne lasten achtergelaten, en ik vond op mynen weg twee myner kisten op den grond liggen, zonder te weten, wat er van de muilieren geworden was, die dezelve gedragen hadden, terwyl de geleiders verzuimd hadden om te zorgen voor myne zakken en werktuigen. Ik zag dit verlies met de grootste onverschilligheid aen, alsof ik die zaken my in het geheel niet toebehoorden, en spoede my verder. Echter begon myn paerd onder my te

bediende van mynheer De Coster, fabrickant, hem op den boek had neer geschreven, en achter dat hy het geval had uiteengezet, waervoor en waerom, heeft het bureel van verzoening de 25 fr. ingeschrevene hoet, met het woord schulden doen vervangen — wat zegt gy daer van lezer? — en na die omwettige inschrijving op het werklivret geoorloofd te hebben, wilde men nog dit boekje inhouden, tot dat de jongeling de 25 fr. kwam veroffenen. — Zie het geval.

De jongeling bewerkte een spinmolen selfactor, aldus genaemd om dat hy zich alleen beweegde; onder de drukking van het stoomtuig. Een poulie in vorm van eene gekrulde slang, slinger genoemd, ontvangt eene koorde van katoen die voor last heeft den meulen in te trekken. De koorde een weinig slapper dan gewoonte — het weder heeft veel invloed op het katoen — in het ingaan van den poulie, is met geweld er over geloopt en heeft den ambasse van voorzeide poulie gekloven. Dit is een ongeluk dat niemand voorzien kan: men moet door en door kwaedwillig of onwetend zijn om zulk een geval op den hals van een werkman te durven leggen. — of is de meesterknecht voor de friem?

De meesterknecht die den boetiek zoowel weet te doen draejen dat hy gevaer loopt van mynheer Koster millionnaire te maken, wordt aen den meulen geroepen, begint vooral, om dat hy dat stuk van de machien moet losmaken, met toebak te willen uitdeelen; dan loopt haen mynheer wysmaken dat de jongeling er de schuld van is, en daer, in dit gesticht, de francs maer voor centen gerekend worden, beslist men den werkman zynen boek te geven en er eene boet van 25 fr. op in te schrijven.

De jongeling had alreeds fr. 3-50 gewonnen, mynheer Coster, die nog altyd meent zeker dat hy het met negerste doen heeft, is begonnen met de fr. 3-50 in kas te houden, dus te samen eene som van fr. 28-50, dat de werkman te betalen heeft om, een feit, dat de hemel en Verschuren de meesterknecht alleen voorzien konden.

De poulie is losgemaakt en na de smis gedragen. In alle fabrieken van Gent zou eene dergelyke breuk, een tydverlies van dry uren ten meesten met zich slepen: losmaken; op den ambasse eene gesmeden ring heet opleggen en het stuk terug in den stoel zetten, is geen meesterstuk?

Men mag dus rekenen dat de breuk gekost heeft: het verlies van eene moutuer garen voor Mynheer, of 11 ko aen 35 centiemmen per kilo winst, 3-85 fr. Een uer werk voor de smid (want Verschuren kon den ring doen draejen wanneer den meulen zou gekuisd worden), a 30 centiemmen, te samen: 4-15 fr. En men houd aen den werkman 28-30 fr., dus 24-35 fr. voor boet.

Het verzoenings-bureel (???) heeft beslist — kan het verzoenings bureel beslissen? de wet zegt neen, maer de wet, ... de voorzitter van den raad dan? — nu dit bureel heeft beslist, dat de jongling aen Mynheer 25 fr. schuldig is gebleven; derhalven heeft dit bureel den wensch geuit, het woordenken «boet» te zien verdwynen, omdat dit, ge weet wel, al wat aerdig scheen. Mynheer Coster of zynen representant heeft dus maer effen het woord «boet» uitgeschrapt en «schuld» in de plaats gesteld. Is het waer of niet?

Men mag op het werklivret, met de toestemming dier heeren, broderen al wat men wilt, byvoegen, byzonder teekenen geven, niets kan de grillen en willekeur dier uitverkorene regters bepalen. Zy gaen overal over, overal door, en schryft en roept over hagen en dakken, deze, — die verouderde mannen! — zoo dicht reeds aen het graf, zyn nogtans sterk tegen den schreeuw van het geweten.

Wy vragen aen de regtbank, krachtens welke eene wet, iemand wie het ook zyn moge, op het livret van een werkman, een som van 25 fr. boet mag aenteekenen? krachtens welk eene wet, het aen den raad der werkregters is toegelaten dit misbruik te vervangen door een ander misbruik en van het woordenken «boet» uit te schrabben, of te doen uitschrabben, en er het woord «schuld» van te maken? De wet zegt wel duidelyk «dat de schuld op het werk-livret, mag aengeteekend worden; maer! eene schuld wel te verstaan, voortspruitende uit verschotten door den meester aen den werkman gedaen, en niet een schuld, waervoor de werkman niets heeft genoten, en die slechts een woord is om de schreeuwende onrechtvaardigheid van een ander woord te verduiken.

Onze oude vader Lafontaine heeft gezegd:

D'après que vous serez puissant ou misérable,

Le jugement des cours vous rendra blanc ou noir.

Wy stellen twee vragen: Zal de raad de onwettige handelwyze van het bureel van verzoening, die slechts de partyen moet poogen overeentebrengeen, zonder de eene noch de andere te bevoordeelen, goedkeuren?

Zal er in al de leden van den raad niet eenen enkelen man van herte en van geweten gevonden worden, die het regt wilt, en de verantwoordelykheid weigert te dragen van een bureel die, eene willekeurige straf, als eene geldelyke schuld op het livret van een werkman doet neerschryven? Een man die niet gedooogen zal dat, die ongeloofelyke schuld op het werkboekken zal behouden worden!

Indien er onder al die heeren, niet één man, slechts één man te vinden is, die uit eerbied voor wet en regt zyne stem durft laten hooren, dan zullen wy zeggen met Lafontaine:

Werklieden!

Naer dat ge ellendig zyt of magtig, en bezit,

Het vonnis van den raad dat maekt u zwart of wit!

Inlandsche Machienen.

Dat de kennis ontbreke, hy veel onzer fabrickanten, en dat deze omstandigheid den ongelukkigsten invloed op den vaderlandschen arbeid heeft doen wegen, kan de minst bevoegde, in taken van mekaniekeryen, niet betwifelen.

De fabrickant, die niet in staet is, de kennis van zynen meesterknecht te beoordeelen, kan de waerde niet schatten van een werktuig door dezen behandeld. Wanneer de meesterknecht een werker is, maer geen babelman die veel meer zyne zinnen stelt om den zwakken kant van den meester te exploiteren, als om de machienen te doen werken, dan zal het werktuig volgens de meester, van een goed systeem zyn; anders genomen zal het systeem niet deugen.

In zulken toestand kunnen de lessen alleen, die aen de meester somtyds duizende kosten, de dwaling te regt wyzen.

De gevallen ontbreken niet, zy zyn talryk, en indien de konstruktie van het land en voornamentlyk hier in Gent, zoo zeer der engelsche werktuigen heeft te lyden, het is alleen en uitsluitelyk alleen, aen de onwetendheid der meesters in het vak, dat men het moet toewyten.

Veel nyverheids-bazen, laten zich omdraejen — zich meesterknechten of direktors opdringen, hier omdat zy broeder van een fabrickant zyn, daer omdat zy zoonen zyn van meesterknechten, die hun werk begrypen, — en dan slechts als de machienen op hunnen kop staan, en dat de boel gansch in de war is, zien die heeren dat zy geflopt zyn geworden. Wanneer zy er dan in gelukken een werkman aen de hand te krygen die zyne zaken verstaet, zyn zy overtuigd dat zy onregtvaardig, hetslecht werken der machienen, ten lasten der huizen van konstruktie hebben gelegd, en dat de domheid en de onkunde van voormelde soort van personen, alleen er de schuld van waren.

Wy willen slechts een voorbeeld aenhalen onder allen. Mynheer Devos, van op de Muide, had zyne machienen in de Phenix doen vervaerdigen, en had voor geassocieerde een man die, het zeer wel aenleidde om met mekanieken en fabrick den Dok in te loopen: zoodanig was den uitslag van het werk. Het geval wilde daerby, — om M. Devos te overtuigen, dat de Phenix niets van goeds kon verrigten, — het geval wilde daerby, dat de werktuigen het in den kop kregen, van niet meer rond te draejen. «Welk een systeem van machienen!» dat was M. Devos. «Er is geen hand aen te steken, niets boven Engeland! Engeland alleen is de baes!» dat was zynen kundigen geassocieerden, die men eenen tweeden Vaucanson noemde. De Phenix! «zei Mynheer,» wat doet de Phenix? «Is om medely, waerachtig! Er komt niets uit dat iet beteekent?.. Waer zyn zy tegen Engeland? En zulke veel andere komplementen kreeg de Phenix al op zynen rug, om dat de geassocieerde geenen Vaucanson was, gelyk men het geloofde.

Intusschen nu, dit gesticht zich zoo miserabel voortsleepte, en dat M. Devos, al dit herouw had over zyne schoone kluiten, kwam men zich ondergrigten op de deugd van het systeem uit den Phenix, en M. Devos, natuerlyk, geen ander bedenkellyk willende bedriegen, gaf zoodanige inlichtingen dat men al de werktuigen door de Phenix geleverd, zeer gemakkellyk in een panneken van vyf centiemmen zou gesteken hebben. Als M. Hosten dit alles hoorde, was het te verwonderen dat hy zyne machienen in Engeland deed vervaerdigen?

Sints dien tyd is er tusschen M. Devos en zynen geassocieerde ruzie gekomen. Een werker, die zynen taek verstaet, heeft dezen laatste vervangen, en thans doen de werktuigen uit den Phenix wonderen. M. Devos, is lyk in den Hemel! Het systeem is goed, en ver boven het systeem van Engeland! Zoo gaet het.

Dus het systeem is goed of slecht, ingevolge dat er mannen aen gebruikt worden die, hun werk kunnen of niet: dit is den algemeenen regel —

Thans zien wy by den heer Geldhove, die de puik van Glasgow tusschen zyne vier mueren gevangen houdt, ook eene les nemen om te weten, of het engelsch systeem onder het beleid van de kundige geassocieerde van mynheer Devos, wel iets zal beteekenen. Wy hebben tot hier toe niet hooren zeggen dat de machienen kwaedwillig zyn en blyven stil staan. Het zal misschien komen, roepen wy geen mossels voor dat de schuit aen 't land is.

De heer Geldhove, heeft thans ook eene proef genomen met een mekaniek vervaerdigd in de Phenix. Dit werktuig die op heden aen den gang is, levert een zonderling kontrast op met het engelsch gewrocht, dat er nevens staet. Het heeft het uitzigt, — om eene vergelyking te maken, — van een

schoon en wel opgetooit meisje, omringd van eenen hoop met kooldragers! — vergeef my de uitdrukking, — maer het schynt my zelfs dat zy vloeken!

Voor wat de deugd van het werk betreft, het zal alweer niet veel beteekenen als de geassocieerde van M. Devos, er mede omgaet lyk met de Selfactingsmolens die hy, gemonteerd zoo als zy zyn, met den handboom verzet om gansch het systeem uit den haak te krygen.

Wy zyn verzekerd dat de heer Geldhove innig spyt heeft, over de keus welke hy aen het engelsch gewrocht tegen over dit van de Phenix gegeven heeft; doch zulke ondervindingen kunnen niets anders dan vruchten dragen, voor het toekomstende, en aen onze nyveraers die, nog met de ziekte besmet zyn, de geneesmiddelen toedienen om er van terug te komen der vaderlandschen arbeid te waerden, zoo als de kunde der zoonen van Belgie het vereischt en den nationalen geest het gebied.

De kiezing der Werkregters Werklieden.

Zoo als de kiezing der werkregters werklieden hier te Gent, heeft plaets gehad, moeten de werklieden daer of omtrent niet overtuigd zyn, dat althoewel, hun gedrag van rust en orde, geene de minste berisping verdient, en dat zy over betoogen, hoe zeer zy bunne burgerregten weerdig zyn, dat zeggen wy, zy al zeer weinig op de goedwilligheid en de goede gezindheid der regering jegens hen moeten verhoopen, nog min moeten steunen.

De ongeloofelyke minachting voor het regt der genen die de voorwaarden der wet op de kiezing vervulden, is een feit, dat nergens dan in Gent, zoo klaer kan beleden worden.

De protestatie der vereenigde maetschappijen, heeft genoeg bewezen, dat het niet mogelyk is, de overtredingen aen de wet toegebragt te bekrachtigen. Het grootste getal der genen door het bestuur tot de kiezing geroepen, zyn onwettige stemmen, en by gevolg deze die de stemmen gekregen hebben, bekleed, met een onwettig mandaet. Thands wachten wy op de beslissing der bevoegde overheden met de hoop dat de kiezing zal vernietigd, en de lysten der regthebbende van her zal opgemaakt worden.

Mogten wy in deze hoop, zoo gegrond bedrogen worden, dan zullen wy gehouden zyn onze protestatie in beide talen te drukken, om ter gelyker tyd dat wy ons, tot de kamers rigten, het oordeel der drukpers interroepen, en aen walen en vlamingen schriftelyk afvragen wat zy er van denken.

Militiewet.

De Kamers, gaen de herziening der wet op de Militie in eenen geheelen nieuwen zin voordragen, altyd toch in verband met den steeds aangroeyenden voorspoed en vooruitgang.

Zoo het schynt zou die hervorming daer in bestaan, van de Staet, zielverkooper te maken, om aldsus den handel van het bloed der kinderen van het volk te verheerlyken. De franschman Chazal, heeft gezegd, — en wel aen geheel het land — dat de welvaert van een volk, niet kan betwifeld worden, wanneer het getal der verkochte zielen vermeerderd. Hoe grooter het nummer is der remplacanten, hoe grooter de welvaert? Gy verstaet het werklieden? Het kind van den werkman verstyft, verhongert; geene winst, geene kleederen geen bed om het hoofd op te rusten; verjaegd en voortgestuwt, door ramp en ellende; hy kan niet meer bestaan, hy moet stelen; maer hy is jong en kloek! Aen den last van het zwoegen gewoon, hy zal zyne ziel verkoopen! Welnu dat is een teeken van welvaert? en als er duizend zyn; welk eenen welvaert!! Welk eenen voortgang voor Belgie! Hoe smaekt u die fransche pullen? armzalig landeken waerachtig, dat vremde gouvernans voor voogd moet hebben!

De Engelsche Werklieden.

Waren wy in Spanjen, Rusland of Persen, en zagen wy aldaer een Engelschman de voorkeur verkrygen op inlandsche werklieden, en ja, alware dit eene loutere vooringenomenheid van wege de houders der huizen van konstruktie, wy zouden uit den toestand der nyverheid, die ginds, by Belgie hier, nog ver ten achter is gebleven, poogen eenige gegronde redenen te vinden; maer dat men in Belgie, en namelyk hier te Gent, by de eigenaers van mekaniekery-werkhuizen, die men aen den babbel voor zeer bevoegde mannen hoort doorgaen, de onnoozelheid tegen komt, van in iederen Engelschman een James Watt te zien, en onze vernuftige werklieden, in den schaduw te stellen, is onbegrypelyk. En nogtans het is zoo.

De ziekte van in zyn werkhuis eenen Engelschman aen het hoofd te hebben is, wel is waer, door de groote geneesmiddel: de ondervinding, sterk verbeterd, en uit die oorzaak zelve, schynt het ons onverstaenbaer dat wy heden aen het hoofd van een gewichtig huis van konstruktie, twee pas gekomen Engelschmans geplaatst zien, die by de meester in eenen geur van admiratie staan, om de danige kunst (??)

welke zy aen den dag leggen.
Ware dit etablissement in de eerste broek, wy verstonden het gemaklyk; maer Vrankryk, Duitschland, Rusland, Holland, Italeje, en verscheidene streken in Noord-Amerika, zyn door dit huis van machiënen bezorgd geworden. Zyne faem staet op de hoogte en houdt de pas met de grootste etablissementen van België! en die faem is van vlaemschen oorsprong! gemaakt door vlaemsche mannen!

Heden doch zien wy, daer, engelsche produits de Meesters spelen, die de werklieden, dingen willen aenleeren, door hen al tien jaren versleten en vergeten; mannen die, zegt men, zoo veel werk kunnen afleggen op 2 dagen, als de Vlamingen op viertien. — Wanneer dat klappen zouden ooden wezen!

Kunnen de meesters zich laten wysmaken, dat mekaniëkerkers zulke Jannen moeten voor den neus hebben, om dat zy geene boeren zouden blyven. Maer welke gedachte moeten die vreemdelingen van zulke meesters hebben, als zy in werkhuizen komen bevelen geven, alwaer dat zy zelve met vrucht eene duchtige les zouden kunnen nemen, en alwaer zy de werkluiden en de kunde der werkluiden op een hoogte vinden, die hunnen mond een meter open moet stellen van verbazing en verrassing? moeten zy in zich zelve niet zeggen: «als dit huis zulk een verdienste, zulk een faem heeft, gestaeld op de wezentlyke deugd der konstruktie, zoo als wy er ons van kunnen overtuigen, wy moeten bekennen dat de eigenaer er wel kan inzitten met zyne penningen, doch voor vast is het, dat het de vlaemsche mannen zyn, die er in zyn met den geest!»

Wy zyn Verwonderd.

Zoo het schynt zou den omzendbrief, voor de meeting van maendag laetsleden, eenige opschudding gemaakt hebben. Wy hebben dit stuk nogmaels overzien en wy vinden er niets in dan groote waerheden, die geene eerlyke meesters, gelyk of wy er menig een kennen, kunnen kwetsen.

Er wordt in dit voormeld brief gezegd: dat de werkman die altyd slecht betaeld wordt, gehouden is van altyd wel te betalen. Is het waer? — De bewyzen zyn overbodig.

Dat de meester, — want wy spreken altyd van slechte meesters, goede meesters kunnen hier geene plaats vinden, als om lof te worden toegezwaid — dat de meesters, met spyt betalen, altyd slecht, somtyds niet betalen. Is het waer? — proeven ontbreken niet.

Als de werkman, meer betaeld voor te leven als dat hy wint, moet hy zich niet verarmen? Wie kan het loochenen?

Als de werkman niet kan leven van zynen arbeid en dat de meester met dien arbeid ryk wordt is dat een natuerlyken toestand?

Heeft de werkman hetzelfde regt niet van zynen loon te bedingen, zoowel als de meester! Is dat dingen en stryden, zedelyker wyze gesproken, niet hetzelfde? Zoodan de werkman strydt voor zynen loon.

De werkluiden zyn in maetschappy vereenigd, om niet de reden te poogen hunnen toestand zedelyk en stoffelyk te verbeteren. Is het eene misdaed? Mogen zy aen hunne meesters niet voor oogen leggen dat zy het voorwerp van groote misbruiken zyn? Mogen zy tegen de verbreking der overeenkomsten, de bepalingen der wet niet inroepen, die zegt: dat in zulke gevallen de meester gehouden is van het werklivret af te geven? Wy zullen er op terug komen.

BURGERSTAND DER STAD GENT.

HUWELYKEN.

Van den 15 tot den 19 December 1860.

Alphonse Regnier, 24 jaren, reiziger-kommies, Veirlepl., met Leonie Tierssoone, 25 j., z. b., id. — Francis Huys, brouwer, St-Amandstr., met Louisa Nicaise, z. b., Bloemstr. — Bonnard Blommaert, 25 j., hovenier, k. Violettestr., met Adrianna De Vaan, 58 j., z. b., Bestormstr. — Edmond de Gottal, 28 j., advocaat, St-Pietersnieuwstr., met Leonie De Breynne, 24 j., z. b., St-Lievenstr. — Guillaume Groutars, 26 j., nyveraer, Maestricht, met Julie Hooghtool, 22 j., z. b., Onderstr. — Aug. Triest, 52 j., koets., Zwartezusterstr., met Victoria Everaert, 54 j., keukenn., Dierentuindreef. — Pieter Lucas, 53 j., metser, Heuvelstr., met Marie Minnaert, 52 j., z. b., id. — Karel Vanden Bil, 22 j., dagl., Geuzenb., met Marie Lommens, 28 j., werkvr., id. — Dominicus Leys, 60 j., werkm., Zwynaerde, met Sophie Coryn, 59 j., z. b., Heuvelp. — Hippolyte De Baets, 27 j., wever, Bagattestr., met Sophie Bondolf, 22 j., hobynter, idem.

Geboorten van den 14 tot den 21 December.

Mannelyk geslacht . . . 42)
Vrouwelyk geslacht . . . 47) Totaal 89.

Sterfgevallen van den 14 tot den 21 December.

Rosalie Claes, 47 j., kleerm., Groendreef. — Louise De Backer, 56 j., h. Steenbrugge, Rogierstr. — Regina Cornelis, 68 j., begyne, gr. Begynhof. — Sidonie Moerman, 75 j., kantwerkster, Keizerstege. — Therese Jacobs, 78 j., wed. Devarre, Bagattestr.,

— Livine Roeges, 66 j., wed. D'hossche, St-Gillistr. — Johanna Devriendt, 51 j., h. Rosset, Lauwerierstr. — Rosalie Verseele, 70 j., wed. Pinchaert, Akkergr. — Josse De Graeve, 82 j., z. b., Coupure. — Catharina Sanders, 21 fabr., Doornst. — Rosalie Vanvynck, 64 j., h. Demuyne, Roygem. — Marie Steenbrugge, 86 j., wed. Delorge, Coupure. — Marie Baugniet, wed. Vandenberghe, 83 St-Antoniusk. — Jan Mussche, 61 j., fab., Veistr. — Marie Albrecht, 42 j., naeister, Kalverm. — Adriaen Deraeve, 59 j., dagl., Rasphuisstr. — Joannes Deruns, 51 j., caporal by 't 12 linie reg. — Joseph Lammens, 61 j., schryver, St-Gillistr. — Seraphine Deschamfelaere, 61 j., h. Coppejans, Kortrykschep. — Louis Defruitier, 69 j., koophandel, Brabantst. Frans, Bernard, 77 j., z. b., Byloke. — Constant Demyter, 66 j., dagl., Gr. Gewat. — Francisca Derudder, 51 j., h. Dekneef, Kortrykschep. — Henrica Gauthier, 39 j., wed. Van Lokeren, Saliestr. — Jan Demoorloose, 69 j., hoven., oude Kerkw. — Anna Buijens, 75 j., wed. Willems, St-Antoniusk. — Hecla De Smedt, 82 j., begyne, gr. Begynhof. — 29 Kinderen onder de 9 jaren.

MERKTEN.

REGERING VAN GENT.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

Per hektoliter.	14 december.	21 december.
Witte tarwe	25 85 a —	24 9 a —
Rode id.	25 46 a —	24 19 a —
Rogge	14 65 a —	15 66 a —
Geerst	— a —	— a —
Boekweit	17 75 a —	— a —
Haver	10 9 a —	10 40 a —
Aerdappelen, 100 k.	9 75 a —	9 50 a —
Boter, per kilo.	2 15 a 2 32	2 50 a 2 55
Eijeren, de 26	1 81 a 1 91	1 09 a 2 —

BROODZETTING.

Van den 21, om in te gaen den 25 december.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuild.	fr. 0 59
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuild.	0 52
1 Kilo rogge.	0 21

DENDERMONDE.

10 december. 17 december.

Lynolie p. 137 l. fr.	90 70 a 91 60	90 24 a 90 70
Koolzaedolie	119 75 a —	119 75 a —
Kempolie	107 5 a —	— a —
Lynkoek. 1215 kil.	544 67 a 562 81	533 60 a 544 64
Koolzaedkoeken	226 76 a —	— a —
Kempkoeken	— a —	— a —
Lynzaed, p. hekt.	21 77 a 25 46	22 67 a 27 21
Koolzaed	— a —	— a —
Kempzaed	— a —	— a —
Geerst	— a —	— a —
Haver per 100 kilos	22 47 a —	22 47 a —
Vreemde tarwe 80 kil.	— a —	— a —
id. rogge 70 kil.	— a —	— a —
Inl. Tarwe 150 l.	29 92 a 58 85	50 57 a 58 57
Inl. rogge 150 l.	19 4 a 25 52	17 25 a 19 7

KORTRYK.

Per hektoliter.	10 december.	17 december.
Witte tarwe	19 52 a 25 52	19 66 a 25 52
Rode tarwe	18 — a 19 52	18 — a 19 52
Rogge	14 54 a 15 66	12 52 a 15 85
Haver	8 66 a 10 52	8 — a 10 83
Boter per 1/2 kilo	1 24 a 1 54	1 50 a 1 59
Eijeren per 25	4 17 a 2 53	1 81 a 2 26
Aerdappels 100 kil.	9 23 a 9 —	9 23 a 9 —
Koolzaedolie 105 kil.	85 — a 55 8	54 — a 54 8
Lynolie, de 105 kil.	41 5 a 41 10	42 — a —
Koolzaed, per hekt.	— a —	— a —
Lynzaed	— a —	— a —
Koolzaedkoek, 100 kil.	— a —	— a —
Lynkoeken	— a —	— a —

GEERAERDSBERGEN.

Per 100 kilos.	10 december.	17 december.
Tarwe	29 — a —	30 — a —
Mastelein	22 — a —	23 — a —
Rogge	20 — a —	19 — a —
Haver	18 — a —	19 — a —
Boonen	20 — a —	20 — a —
Aerdappels	10 — a —	10 — a —
Ruw vlas	— a —	— a —
Boter (5 kil.)	a —	630 a —

VOORNAEMSTE VERKOOPINGEN

Van Roerende Goederen, welke deze loopende weke Publiek zullen Verkogt worden.

Donderdag 27 december 1860, om 2 ure namiddag, in de Verkoopzael St.-Joorishof, Hoogpoort, Verkoopning van eene groote soortering Fransche Spiegel, geënkadreerd en in paneelen, nagelaten door Ph. Danckengny. Door FERD. VERHULST.

Donderdag 27 december 1860, op gewoone ure, in de Verkoopzael Barrestraet, 20, Verkoopning van Meubelen, enz. door EMM. DE BEER, zoon.

WEVERS-MAETSCHAPPY.

ZONDAG toekomende, om 4 ure, MEETINGS voor Mannen en Vrouwen, in de Zael van St. Jacobs, Estaminet, op de Kleine Boter merkt.

Onderhandeling over het Werk.

Elk zeg het Voort.

Ville de Florence.

By DANVERS, St. Amandstraet, n° 40, by St. Pietersplein, te Gent.

Zondag 6 January 1861, HESP te Verlotten, a 25 centiem men het Lot, waer voor men EEN LITER BIER KRYGT.

P. DE LOOR,

DANSMEESTER.

Maekt aen het publiek bekend dat hy alle Zondagen, van 9 ure 's morgens tot 's middags 1 uer, en 's Maendags van 5 tot 9 uer, lessen geeft van Dansen, zoo als: Contredansen, Polkas, Walsen, Schotisch, Polka Mazurka, Redowas, Lancier Americain, Varzoviana, le Prince Impérial, les Mousquetaires, le Quadrille Russe, in de herbergden Duyts, regtover Sint-Jacobskerk, te Gent.

N. B. — De heeren en Damen die begeeren in hun huis geleerd te worden brieven franco.

BERIGT.

In den Estaminet de Kroone op den Reep, n° 56, by J. B. Couché, zal er alle Zondagen eenen Prys gegeven worden aen den genen die het aengenaemste zal Zingen. Te beginnen van Zondag 23 December 1860, van 7 tot 10 uren 's avonds. Zeg het voort.

TEN VORDEELE VAN BEHOEFTEIGE HUISGEZINNEN.

GROOTE TOMBOLA

MET PREMIE.

Ingerigt door den kring

ZONDER NAEM, NIET ZONDER HERT,

150 Pryzen

Van eenen buitengewoonen rykdom en pracht. Onafhankelyk dezer Pryzen, bestaen er nog 4000 Premien.

Prys per Aktie 1 Frank.

De Tentoonstelling is open alle dagen in de VOORZAEL DER UNIVERSITEIT, des morgens van 9 tot des avonds om 6 ure. — Kosteloozen ingang.

De TREKKING der Tombola is onwedderoepelyk bepaeld op Zondag 23 December 1860, om 10 ure 's morgens in de UNIVERSITEIT.

BERIGT.

De Heeren Geraerd Spellers en Van Mulders, hebben de eer het publiek te verwittigen dat zy alle Zondagen LESSEN zullen geven, in de Algemeene Wapenhandel, in het lokaal La Bonne Espérance, Kleine Vleeschhuisstege, n° 3, by Ch. Van Audenaerde.

Elk zegge het Voorts.

BERIGT.

De Maetschappy der Hulschilders, is van Lokael verandert. Heden is zy gevestigd op den Reep, in den Estaminet: DE KROON. Al de genen die er willen deel van nemen, als Leden, zyn verzocht van zich te komen aengeven, alle laetste Zondagen van ieder Maend, om dry ure namiddag, of om 8 uren des avonds, onverschillig op welke andere dagen. De Voorzitter, MASSIN.

BERIGT.

Op Zondag den 23 dezer maend, des avonds om 6 ure, zal er in den Estaminet de VRIENDSCHAP, St. Lievenstraet, n° 32, by J. DE RIDDER, eene HESPE verspeeld worden met de TEERLINGEN, wegende 9 kilos, den inleg is bepaeld op 50 centiemmen par hoofd, met het overig geld zal er eenen weede Prys vastgesteld worden. Het Reglement zal afgelezen worden alvorens men begint te spelen. Zegt Voort.

F. L. DULLE-PLUS, Drukk. Hoogpoort, 27.